Nr. 72 Sibiiu, Joi 6/18 Iuliu, 1889. *Anul* XXXVI.

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru **streinătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47.
Corespondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE:
Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Sibiiu, 5 Iuliu.

(*O*) Greutăţile din trecut esistă şi acuma, şi încă în mĕsură mai mare. De aceea, dacă omul voesce sĕ fie considerat cel puţin de obiectiv şi cu tragere de inimă faţă cu cau a scolară, care este comună a nóstră a tuturora, trebue sĕ aibă în considerare împregiurările grele, între cari trăim, şi dacă totuşi îi mai rĕmâne inimă şi pentru personalităţi, cari ca punct principal din programă se vede, că nu pot lipsí, atunci personalităţile sĕ fie puse în faţa împregiurărilor, şi cu chipul acesta publicului mare i se va face un serviciu óre-care.

Cum am amintit în articolul din Nr. 70 avem rapórte detaiate din mai multe părţi ale archidiecesei despre resultatul esamenelor anuale.

Suntem prin urmare puşi în posiţiunea de a judecá lucrurile în deplină cunoscinţă de causă.

Constatăm deci, că nu pretutindenea s'au observat resultatele, pe cari între împregiurări normale le-am puté constatá la tóte scólele, şi pe cari de faptă le şi constatăm la cele susţinute în stare corĕspunzĕtóre.

Defectele esistente sunt de asemenea natură, încât autoritatea bisericéscă nu este pusă în posibilitatea de a le puté delătură chiar nici când personalul dela consistorii ar fi ales şi instituit la gréua sa chemare în biroul cutărei redacţiuni, şi nu în representanţa legală a bisericei nóstre, care şi ea are inimă pentru causa comună.

Şi noi poftim pe tot omul de bine sĕ se pună în raport cu oficiile protopresbiterale şi parochiale, şi de acolo sĕ-şi tragă informaţiuni despre starea lucrului.

Şi la locul prim va urmá nesciinţa poporului insoţită de sĕrăcia lui cea mare, care în multe locuri a ajuns graniţa, şi ómenii iau lumea în cap, spre a-şi căutá în alte locuri condiţiuni de esistenţă.

In faţa acestui rĕu general este fără efect ori ce străduinţă a învĕţătoriului, fie altcum el unul dintre cei mai bine pregătiţi. Dacă se fac în ordine conspectele despre absenţii, şi punem casul, că autoritatea politică 'şi face oficiul din interes pentru scólă, părinţii stau înainte cu realitatea crudă: copii goli, desculţi, şi flămênḑi în puterea iernei. Şi în faţa acestei impregiurări se móie chiar şi inima celui mai impetrit om, fie el chiar şi scriitoriu la gazete.

La casurile, unde acest defect lipsesce, aflăm altele, cari încă împedecă mersul regulat al instrucţiunei. Vom amintí numai unul, care va fi de ajuns, şi le va acoperí pe tóte celelalte. Dotaţiunea corpului învĕţătoresc la noi e fórte slabă, şi în timpul din urmă în loc de a puté constatá îmbunătăţiri, constatăm regres. Causa uşor o vom aflá. Sĕrăcia poporului cresce pe ḑi ce merge, şi noi la popor suntem avisaţi, căci în trecutul nostru nu am avut ḑile senine, ca sĕ ne facem fonduri, din cari sĕ acoperim trebuinţele scolare. Salariul învĕţătoresc se votéză în sinodul parochial, şi spre durerea nóstră fie ḑis, poporul când aude de contribuţiuni pentru scólă, cu anevoe se învoesce. Casurile de asemenea natură sunt tot mai dese, şi oficiile protopresbiterale, ca unele, cari ḑi de ḑi dau pept cu acest neajuns, au început a resoná, că mai bine ar fi, dacă sistemisarea de salarii învĕţătoresci s'ar lăsá la competinţa comitetului parochial, care fiind compus din ómeni mai puţini, şi din cei mai inteligenţi, este mai uşor de convins şi mai induplicabil pentru îmbunătăţiri în interesul scólei.

Noi în biserică nu avem esecutiva, ci totul atârnă dela bunăvoinţa credincioşilor nostri. In casuri de estremă necesitate ne luăm refugiul la organele comitatense. Resultatul final nu-l mai urmărim, cine cunósce situaţiunea la noi, acela va ajunge la conclusiunile, la cari de regulă în asemenea casuri ajunge autoritatea bisericéscă.

In lipsa de salarii corĕspunzĕtóre nu ne putem cresce nici susţinea un corp învĕţătoresc crescut după tóte recerinţele sciinţii de aḑi. In lipsa de salarii corĕspunzĕtóre învĕţătorii nostri sunt avisaţi a căutá şi alte căi pentru susţinerea lor şi a familiei lor, prin ce se retrag dela scólă, cei mai mulţi au inimă grea a face acésta, insĕ totuşi o fac.

Şi dacă aḑi stăm şi cum stăm, acésta avem sĕ o mulţămim devotamentului invĕţătoriului pentru scólă, şi nu remuneraţiunei pentru indeplinirea oficiului de invĕţătoriu.

Partea morală intrece aici pe cea materială. Noi punem mare pond pe impregiurarea acésta, de aceea o şi accentuăm cu tărie. Căci dacă nu o am face acésta, atunci cu calculi matematici am ajunge la resultatul ventilat de mulţi chiar şi în colónele ḑiariului nostru, că adecă învĕţătoriul e mai rĕu remunerat decât văcariul sau óre-care alt păstoriu din sat.

Revista politică.

Pretensivul guvernor al Ungariei, bĕtrânul Kossuth, se mişcă érăşi, şi din esilul seu caută sĕ fericéscă Ungaria după vederile şi aspiraţiunile sale vechi.

Epistolele deschise, publicate în ḑilele trecute în organul partidului dela 1848 şi vorbirile sale cu ocasiunea visitei, ce i-o au făcut un însemnat numĕr de maghiari, e o icónă fidelă a programului seu din trecut, pe care voesce sĕ-l realiseze cu ori-ce preţ în viitoriu.

In urma acestora partidul radical pare a fi prins mai multă putere şi e de nou însufleţit pentru realisarea principiilor, ce le urmăresce, pregătesce nóue tulburări în politica internă a ţĕrii şi pune în perspectivă guvernului mari greutăţi.

Nu scim încă, ce scene se vor petrece în viitórea sesiune dietală, dar espunerile bĕtrânului esilat au fost comentate din tóte părţile şi în tóte comentările, afară de ale foilor radicale din Ungaria, ele sunt respinse cu mare indignaţiune.

Cea mai mare amărăciune a provocat apreţierile sale în rolul ce l'a jucat dinastia habsburgică în Ungaria. Despre acésta se esprimă Kossuth între altele: Decând domnesce casa austriacă în Ungaria a făcut tot posibilul, ca Ungaria sĕ înceteze a mai fi, a apĕsat naţiunea, folosindu-se de tóte mijlócele şi intrigile, ce şi le póte cineva închipuí, fără însĕ a o puté înduplecá sĕ-şi tradeze dreptul. Dar cea ce nu s'a putut realisá prin o astfeliu de siluire şi prin astfeliu de cabale se realiseză prin sistemul de representare al poporului. Representanţii poporului, cari nu manifestéză voinţa „naţiunei", au hotărît ca Ungaria sĕ nu fie îndependentă şi sĕ nu se bucure prin urmare de un sistem de guvernament independent. Amărăciunea mea e cu atât mai mare, cu cât vĕd, că treptat se aruncă representanţa ţĕrei în braţele unui imperiu, sacrificând drepturile naţiunei, ba cu votarea noului proiect de lege militariu pare a se fi şi aruncat cu totul.

Sistemul de guvernare al comitelui Taaffe e combătut cu mare înverşunare nu numai de presa din oposiţia austriacă, ci şi chiar de foile cele mai de frunte ale Germaniei. Acest sistem de a împĕcá naţionalităţile se consideră în Berlin de un joc de tot periculos, ale cărui efecte rele se vor vedé şi simţí cu atât mai amar, cu cât ele se vor produce mai târḑiu. Atitudinea, ce o au luat cehii şi în special cehii tineri încă numai sistemului actual se póte atribuí, precum şi îndrăsnéla provocătóre a tuturor naţionalităţilor. In asemenea împregiurări germanismul nu numai că e periclitat şi că Austria 'şi perde tot coloritul ei german, dar prin purcederea de până

FOIŢA.

Spân fără de mórte.

— Poveste. —

(Urmare).

In aceea diminéţă un cioroiu de ţigan, frumos ca toţi corturarii, întrà la impĕratul Verde ca sĕ vadă nu cumva impĕratul ar mai avea ceva de lucru cu ciocanul, căci pe acele timpuri numai faraonenii sciau lucra la fer; şi apoi pe cioroiul acela, ca pe cel mai învĕţat din viţa lui, l'au fost ales impĕratul ca sĕ-i lucre totdeuna, ce va avé lipsă.

Nu asteptà ţiganul ca argaţii impĕratului sĕ întrebe dela domnul lor, că ce lucru sĕ dea la cióră, el cum intrà în curtea impĕratului se duce deadreptul la impĕrat ca şi cum cine scie ce increḑut mare ar fi fost el la impĕratul Verde.

Cu vorba dintâiu faraonul de cióră spuse impĕratului o scire imbucurătóre: că adecă el a omorit pe cei 99 de smei de a căror frică imperatul 'şi ţinea pe unica sa fică închisă şi ascunsă, şi că a mai omorit şi pe smeul, carele se adăpa din sângele impĕratului. De bună sémă impĕratul n'ar fi creḑut pe lăeţ, dacă nu i-ar fi arĕtat o sută vêrfuri de limbi dela smei. Au şi avut lăeţul de unde tăia limbi de smeu, dară chiar vêrfurile de limbi nu, căci acelea au fost tăiate de feciorul impĕratului Roşu, pe care după-ce le au tăiat au aruncat capetele de smei din curtea impĕratului şi ţiganul avênd noroc, că impĕratul n'au băgat bine de sémă, s'a fălit cu hărnicia altuia.

Impĕratul Verde, după cum spuseiu şi mai nainte, a promis fata şi impĕrăţia jumĕtate celuia ce l va scăpá de smei, dar când a promis el aşa ceva, nu i-a plesnit prin minte, că el va avé norocire de un lăeţ. Sĕ-şi mute vorba acuma era prea târḑiu, şi cióra de ţigan o scia acésta fórte bine, şi de aceea capul lui cel spîrlit clocotia de planuri: cum o sĕ se pórte ca ginerele impĕratului Verde.

Vĕd, că acum tu o sĕ-mi fii ginere, ḑise impĕratul cătră ţigan cam cu gura jumĕtate.

Fata impĕratului, dacă ar fi fost după voia ei mai bucuros ar fi stat pe viaţă în robie decât sĕ fie nevasta unui ţigan, dar ce se faci?

Almintrelea ce sĕ mai ḑici, nici mîrloiul de ţigan nu era tocmai de lăpĕdăt, căci dacă l'ai fi vĕḑut în hainele lui cele de anglie, l'ai fi putut potrivi cu vorba cântecului:

Făţişóra lui:
Péna corbului:
Mustăcióra lui:
Códa dihorului;
Ochişorii lui:
Spuma laptelui;
Dinţişorii lui:
Faţa caşului;
Şi buzele lui:
Faţa cordovanului.

Ca sĕ nu mai lungim vorba, căci vorba multă 'i sărăcie, impĕratul Verde a făcut şi cam fără de voie têrg cu trăsnitul de cióră, şi acum se pregătia de ospĕţ.

La ospĕţ impĕratul a invitat şi pe feciorii impĕratului Roşu. Aceia a şi primit invitarea.

La ospĕţ fie-care dintre chemaţi trebuia sĕ povestéscă la auḑul tuturora o poveste, cum povestesc şi eu acuma; sau o păţanie din viaţa sa, bagsama pe acele timpuri aşa era obiceul.

Feciorii impĕratului Roşu ca cei mai buni de gură începură ei unul după altul a povestí întêmplări din viaţa lor.

Cel mai mare povestí păţania lui, când a voit se păzască pe tatăl seu sĕ nu-l mânce.

Al doilea şi cel mijlociu ér povestí ce a păţit şi el când a păzit pe tatăl seu.

In urmă începù şi cel mai mic a povestí păţania sa, când ajunse cu povestea pe la cei 99 de smei, pe cióră, care era acum mire nu-l mai ţinea locul 'l luau fiori şi ferbinţeli de mórte; i se înţepoşa pĕrul ca pe ariciu, şi nu scia pe ce lume se află acum. (Va urma.)

* (Frecuenţa băilor.) Numĕrul óspeţilor la băile din Elöpatak e de 600; la cele din Borsek petrec 202 persóne, ér la Ocna Sibiiului sunt 89 familii.

acum ea va suferí o sguduitură puternică din partea slavismului.

Neînțelegerile, ce s'au escat între principele de Bismarck și generalul Waldersee au mers cu mult mai departe chiar decât se putea închipuí. Din aceste neînțelegeri s'au născut neînțelegeri chiar între monarchul german și bětrânul seu cancelariu. Nu e mirare deci, că în timpul din urmă energicul cancelariu, care a ridicat atât de mult vața și prestigiul Germaniei se miscă atât de anevoios și numai surprinde lumea cu manopere politice, precum era indatinat. Impěratul german, carele privia până acum în Bismarck pe tatăl seu sufletesc, are cu mult mai mari simpatii pentru Waldersee decât ca sě desapróbe politica, ce o face acesta în legătură cu ministrul de rěsboiu. Afară de acésta cestiunea Helveției încă precipitéză mult neînțelegerile. Principele de Bismarck lucră din tóte puterile pentru împărțirea acestei țerișóre, care până acum a format zidul de despărțire între ura germană, francesa și italiană.

Dilele de vacanță parlamentară le folosesce guvernul român pentru a se întări cât mai bine, ca în viitórea sesiune se apară cu mult mai forte ca până acum și sě numai șovăéscă în fața puternicului partid „constituțional", ce s'a format. Cu deosebire s'au pus mare pond pe premenirea administrațiunei și spre scopul acesta s'a și început o miscare energică. Mulți funcționari au fost destituiți din posturile lor și înlocuiți prin alții de colórea guvernului și mulți vor mai fi destituiți. Tocmai aceste premeniri par însě a provocá nemulțămiri în sinul cabinetului ministerial, care nu e compus din persóne atât de adicte dlui Catargiu, ca sě l apróbe în tóte faptele sale. Nu se scie încă, dacă liniștea aparentă din ministeriu nu va fi conturbată, atâta însě e sigur, că mai mulți ministrii, cari și ei vor sě spriginéscă pe amicii și aderenții lor, au hotărât sě păséscă cu energie contra ministrului de interne, care face premeniri tot numai cu persóne, cari ii sut mai adicte.

Din tóte părțile Sêrbiei se semnaléză bande puternice de tâlhari, cari sunt pregătite a conturbá pacea Bulgariei. Din acésta causă Pórta s'a vědut necesitată a provocá guvernul sêrbesc, ca sě nimicéscă bandele, însě încercările ei au rěmas zădarnice. Dacă se vor adeverí și scirile, că metropolitul Michail voesce sě impopuleze tóte mănăstirile cu călugări ruși, nu putem sě presupunem decât, că Sêrbia a devenit în adevěr vatra uneltirilor pentru conturbarea păcei europene.

Primirea și instalarea episcopului Nicolae Popea în Caransebeș.

In fruntea numěrului 26 al diariului „Fóia diecesană" aflăm următórele:

Cântați imn de bucurie,
Voi români și creștini buni,
Căci părinte o sě ne fie,
Chip al bravilor străbuni!
Numele teu Nicolae,
E un viitoriu întreg,
E conducětórea nae
In pustiiul cel vitreg.
Sórtea nóstră a conduce,
Tu de ceriuri ești menit;
Cu credință în a ta cruce
Îți urăm bine ai venit!

Cu aceste cuvinte salută din inimă toți fii diecesei Caransebeșului pe venerabilul lor archipăstoriu, sosit în mijlocul lor spre a luá cârma diecesei și a conduce destinele ei cu mână tare și cu braț înalt.

Archipăstoriul vine într'un agru abia brăzdat și sămênat. Sadurile și plantațiunile, deși până acum sănětóse și pline de viață, totuși au mare lipsă de o deosebită îngrigire și cultivare în viitoriu.

Mii de dorințe și speranțe se légă astădi de persóna ilustrului archipăstoriu, precum ni-a spus-o singur în cuvêntul seu ținut cu ocasiunea chirotonirii întru episcop, pentru-că lipsele nóstre sunt nenumărate preste tot, și în deosebí în acéastă diecesă.

Îl întimpinăm cu iubire fiéscă și încredere, că încrederea cu încredere se resplătesce și din întâlnirea ambelor numai bine póte se resară pentru tinera diecesă de D-deu scutită a Caransebeșului.

Ne grupăm împregiurul Preasân. Sale și îl vom spriginí în tóte intreprinderile sale salutare, sciind bine, că numai astfeliu ne vom împlini misiunea nóstră istorică, de a cresce bisericii, națiunii și patriei nóstre generațiunile viitóre.

În acéstă di de bucurie generală bineventăm deci și noi pe noul mire al bisericii lui Christos cu cuvintele psalmistului: „Bine este cuvêntat cel-ce vine întru numele Domnului".

Aceeași fóie publică și următoriul program al primirii și instalării Preasfinției Sale a domnului episcop Nicolae Popea.

Sâmbătă, în 1/13 Iuliu 1889.

Presânția sa domnul episcop Nicolae Popea va sosí în Caransebeș Sâmbătă în 1/13 Iuliu a. c. la 2 óre 10 minute după amédi cu trenul de cătră Timișóra.

La gară Présânția Sa va fi primit de cătră membrii consistoriului, deputațiunea orașului Caransebeș și alte deputațiuni. Reuniunile de cântări vor esecutá cântări de salutare; apoi președintele consistoriului și primariul orașului vor adresá cătră Preasânția Sa vorbiri de salutare în numele consistoriulu, respetive al orasului.

După acésta Preasânția Sa va pleca cu trăsura spre biserica caderală, fiind precedat de un banderiu călăreți urmat de mai multe trăsuri.

Preotimea, îmbrăcate în ornate, dimpreună cu corul elevilor institutului teologic-pedagogic va așteptá în pórta bisericii catedrale pe Preaânția Sa. Dela biserică Preasânția Sa va reîntórce la reședința episcopéscă în trăsură petrecut de banderiul de călăreți. La sosirea în reședința episcopéscă Preasâinția Sa va fi salutat prin o cântare esecutată din partea societății române de cântări.

Primirea mandatariului metropolitan a Preasânției Sale dlui episcop Ioan Metianu.

Mandatariul metropolitan, Preasânția Sa dl episco al Aradului va sosí în Caransebeș Sâmbătă la 6 1/2 óre după médi cu trenul de cătră Orșova. La gară, Preasânția Sa va fi întimpinat și condus în reședința episcopéscă de cătră o deputațiune din partea consistoriului și a orașului.

Conductul de făclii.

Sâmbătă séra la 8 óre, conductul de făclii, în fruntea căruia merg reuniunile de cântări, pornesce dela institutul teologic-pedagogic și înaintéză prin piață la reședința episcopéscă. Sosind la reședință, reuniunile de cântări esecută câte o cântare, apoi se vor adresá vorbiri cătră Preasânțitul episcop Nicolau Popea în numele diecesei și a orașului.

După acésta conductul de făclii plécă cătră parcul orașului, trece prin strada postei vechi, pe la magistrat și vine până la crucea din piață, unde se stêng făcliile.

Duminecă, în 2/14 Iuliu 1889.

Instalarea.

Duminecă la 9 óre diminéța preotimea îmbrăcată în ornate vine cu litia la reședința episcopéscă și conduce pe Preasânția Sa episcopul Nicolae Popea la biserica catedrală. Sosind cu litia la pórta bisericii, conductul întreg aștéptă aici sosirea mandatariului metropolitan, carele vine cu trăsura.

După finirea sfintei liturgii și actului de instalare, mandatariul metropolitan dimpreună cu episcopul diecesan reîntorc ta reședința episcopéscă.

Presentarea corporațiunilor și a deputațiunilor.

Presentarea corporațiunilor și a deputptiunilor la Preasânția domnul episcop Nicolau Popea va avé loc Duminecă după liturgie, în ordinea statorindă de cătră consistoriu, care se va afișá pe pórta reședinței episcopesci.

Banchetul.

Prândul festiv îl va da Preasânția Sa domnul episcop diecesan în hotelul „Lichtneckert", Duminecă la 3 óre după amédi. La prând iau parte cei invitați.

Primariul orașului Caransebeș, dl Ioan Nemoian, a îndreptat în 10 Iuliu n. a. c. un călduros apel cătră toți locuitorii orașului Caransebeș, fără deosebire de confesiune și națională, prin care aducênd la cunoscință cetățenilor dorita sosire a Ilustrității Sale dlui episcop diecesan în vechiu venerabilul oraș residențial Caransebeș, totdeodată îi recércă, ca spre înălțarea rarului act sěrbătoresc al întimpinării Preasânției Sale, a viitoriului prim cetățén al orașului, sě decoreze festiv casele lor cu flamuri, cununi și flori, éră séra cu ocasiunea conductului de făclii, sě ilumineze ferestrile caselor lor. Cu deosebire sunt poftiți a face acésta proprietarii caselor din strada principală, din strada episcopului și cea magistratuală.

Varietăți.

* (Dela Curte). Precum se anunță din Gastein Maj. Lor împěratul-rege și împěrătésa-regina dimpreună cu archiducesa Maria Valeria au sosit acolo. Inalții óspeți sunt însoțiți de bar. Nopcea și de contesa Corniș.

* (Promoțiune). La universitatea din Cernăuți în 2/14 a. l. c. s'a promovat de doctor în teologie dl Demetriu Barbu din Pecica română, diecesa Aradului. Felicitările nóstre!

* (Instalare de preot). Dumineca trecută s'a sěvêrșit instalarea preotului N. Filipescu în comuna Merghindeal (tractul Agnita.) Actul instalărei s'a început la 11 óre și a fost cât se póte de pompos. Noul paroch au fost adus dimpreună cu dl protopop și parochul din Șulumberg M. Păcală în trăsură cu 6 cai și precedați de un mare banderiu de călăreți. La întrarea în comună noul paroch a fost întimpinat de representanța comunală în frunte cu primariul sas, care prin vorbe alese a bineventat pe noul cive al comunei. Sub arcul triumfal 'l bineventă pe dl prot. prin o escelentă vorbire dl învățătoriu local Bucur Muntean. După sěvêrșirea oficiului divin și vorbirea dlui protopop S. Piso, care cetì și actul Escelenției Sale Inalt Preasânțitului archiepiscop și metropolit Miron Romanul, care fù primit cu esclamări de „Se trăéscă" la adresa bunului archiereu, cetí noul paroch prima sa predică. Urmă apoi un prând splendid, la care luară parte în frunte cu dl protopop o multime de onorațiori și întreg comitetul parochial. In decursul prândului se ridicară mai multe toaste în sănětatea bunului nostru archiereu, în sănětatea noului paroch, a dlui protopresb, pentru vrednicii merghindeleni, cari de și puțini la numěr au o scólă și o biserică de model. Sub impresiunea cea mai bună, prândul s'a ridicat abia după 6 óre.

* (Difteritisul). Acest morb contagios s'a lățit în mod înspăimêntătoriu în Aiud și în mai multe comune învecinate. O multime de copii îi cad jertfă.

* (Prorocia lui Falb.) Prorocia lui Falb despre „dilele critice" cu furtuni și cu rupturi de nor de astădată s'a adeverit. Asupra Vienei s'a descărcat o tempestate violentă, temperatura a scădut de odată în mod de tot simțitoriu, dar pagube enorme n'a causat. Cu atât mai înfricosate au fost dilele de 12 și 13 Iuliu pentru Budapesta. Furtuna, ce venia de cătră Viena s'a descărcat cu tótă tăria asupra acestei cetăți. Stradele au rěmas inecate în apă, coperișele caselor svêrlite de parte, arbori smulși din rădăcină, trăsuri cu cai nămolite. O multime de persóne, cari n'au ajuns sě se pótă adăpostí bine au rěmas înecate. Vasele, ce s'au aflat pe Dunăre au picat jertfă valurilor turbate și cu ele o multime de familii, cari au întreprins călětorii de plăcere pe Dunăre au fost înghițite de valuri. Până a ajuns furtuna pe la noi puterea i-a scădut, încât nici n'a fost observată.

* (Un preot zelos) Sub acest titlu cetim în „Luminătoriul": De lângă Foen, dintr'o comună ni se scrie o corespondință din carea estragem următórele: Fericită este comuna aceea, unde preotul și învățătoriul se află în conțelegere spre binele poporului. O astfeliu de comună trebue sě înfloréscă și prospereze. Astfeliu de comună norocósă este Focnul. Pe acésta comună provedința a dăruit-o cu preot și învățătoriu bun și zelos. Preotul e demnul și tinerul preot Nicolae Popa, carele cu drept cuvênt se póte numí decórea tractului.

Părintele Popa este numai de 5 ani preot, dar în acesti cinci ani a realisat lucruri frumóse și demne de chemarea unui adevěrat preot. Și-a adus în ordinea cea mai bună afacerile oficiului preoțesc și socotelile bisericei etc., care tóte până la venirea sa erau în cea mai mare disordine. Sânția sa în conțelegere cu învățătoriul de acolo Mateiu Milencoviciu, (sěrb de nascere, dar om fórte consciențios și adict serviciului și intereselor poporului ce l dotédă Red. L.) carele încă e un învățătoriu brav și diligent, au lucrat cu trup și suflet împreună de au adus pe poporeni la convingere, că fără de scólă corěspundětóre comuna este perdută. In puțin timp se ridică apoi măréța zidire a scólei române din Foen, carea peste o lună va fi de tot gata. Puține edifice scolare avem noi românii precum e scóla din Foen. Un edificiu cu 2 sale de scólă, destul de spațióse; câte 2 chilii, culină, camără etc. pentru doi învățători. Zidul e edificat tot din cărămidă arsă, material preste tot bun. Comuna Foen este unică în tractul Ciacovei cu un preot și doi învățători, respective cu scólă cu dóue clase. Un lucru ce ar folosí în fie-care comună, nu din contra: câte 2—3 preoți și numai o scólă cu un învățătoriu.

Spesele acestei zidiri scolare se urcă la 4500 fl. Ilustra familie de Mocsonyi acest stâlp neperitoriu ai națiunei române, care tot mereu revarsă binefăcătórele sale jertfe, au dăruit și pentru acest scop 1200 fl. Celelalte 3300 fl s'au repartat pe credincioși, dar aci iese la ivélă meritul părintelui Nicolau Popa. D-sa a premers cu bun esemplu. Sânția sa a dat gratis chilia de locuit învățătoriului, până când scóla va fi gata, și astfeliu a ușurat comuna cu spesele ce au făcut mai mult ca 50 fl. Mai departe: dl preot Popa s'a angagiat ca până atunci, până când se vor mai ușorá spesele cultului nu va deschide concurs pentru ocuparea postului de învățătoriu la clasa de nou înființată, ci un an sau doi va ținé dênsul prelegere în scólă la o clasă, ér acésta o face gratuit, fără nici o plată.

Și faptelor de feliul acesta — scrie cor. — sum eu în stare sě le aduc lauda cuvenită? Nu! Depun péna și dic: Dděu sě-l trăéscă pe părintele Nicolae Popa mulți fericiți ani spre binele și înflorirea poporenilor sei. Ér națiunei române îi poftesc ca tot astfeliu de preoți sě i dea Dumnedeu, — atunci de sigur ea nu va perí.

* (Regule pentru scaldă). Un medic publică următórele regule, cari trebue sě le țină cineva, când vrea sě se scalde: Când esti pré iritat, nu te scălda, de asemeuea când ți-se face iute rěu sau peste tot nu te afli bine. După nopți nedurmite

sau după incordări pré mari, nu te scălda, mai n'ainte de a te fi odihnit câteva óre. Dacă ai mâncat pré mult, ori dacă ai bĕut pré mult, nu te scălda. Drumul cătră scaldă sĕ-l faci cu paşi moderaţi. Desbracă-te încet, dar întră iute în apă. Dacă se póte, sai în apă cu capul înainte, dacă nu cufundăţi-l numai decât. In apă nu rĕmânea mult, mai ales dacă esti şi cam slăbuţ. După scaldă frécă-ţi corpul, ca sĕ pótă circulá sângele, îmbracă-te iute şi fă mişcări moderate.

* (Aniversarea descoperirei Americei) In Spania deja de acum s'au început preparativele serbărei, ce au a se face la anul 1892, a patra sută aniversare a descoperirii Americei. Vor fi învitate la acéstă serbare tóte popórele culte din lume. Cu acésta ocasiune se publică concurs pentru cea mai bună lucrare, care va descrie tóte descoperirile maritime făcute dela 1492 încóce. Prima lucrare de acest soiu va fi premiată cu 30,000 franci, a doua cu 15.000 lei. Lucrările pot se fie scrise în limbile spaniolă, portugeză, francesă, germană, engleză sau italiană.

* (Érăşi puscă nouă.) Din Turin se scrie, că unui tiner inginer de acolo i s'a dat voie sĕ fabrice un nou feliu de pusci inventate de el. După părerea bărbaţilor esperţi, aceste pusci sunt superióre tuturor puscilor de până acum. Nóuĕle pusci sunt un feliu de pusci cu repetiţie, avênd 13 încărcături, cari prin un simplu rătez se pot descărcá în timp de 20 secunde şi cari se pot încărca deodată. Calibrul este cevaşi mai mic ca al puscii Vetterli, dar greutatea 'i este aceeaşi. Construcţia este simplă şi solidă.

* (Contingentul pentru 1889 în Rusia). Contingentul pentru 1889 este hotărît la cifra de 255,000 de ómeni pentru armata de uscat şi de mare, afară de 24,000 de mii de ómeni luaţi în Caucasia pentru recrutarea trupelor speciale caucasice.

* (Archeologic.) Patru ţileri au descoperit la Apahida o comóră de pe timpul emigraţiunei, şi anume o urnă de argint, mai multe obiecte de aur, între cari şi o corónă, un inel masiv, o oală, mai multe lănţişóre etc. Tóte a fost cumpĕrată pentru muzeul din Ardél cu 1780 fl.

— „Românul“ află, că o mare măsea de mastodont antedeluvian s'a găsit pe o vălcea din comuna Gura Vitiórei, din judeţul Prahova, de cătră dl D. Ionescu, care are intenţiunea de a o trimite la museul naţional din Bucuresci. Greutatea măselei este de 4 chilo şi 800 grame, avênd înălţimea aprópe 20 cent. m., ér lăţimea de 14 cm. Tot acolo s'a mai găsit de cătră un locuitoriu un ţos ţatât de mare, că a făcut din el un stâlp de pórtă.

Bibliografic.

„*Transilvania*“ fóia Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român Nr. 13—14 din 1—15 Iuliu 1889 are sumariul: Un alt discurs scolastic al d-lui Dimitrie A. Sturza. — Episcopul Nicolae Popea. — † Necrolog, Dimitriu Moldovan. — Părţi alese din istoria Transilvania. — Diagnosele Cryptogamelor vasculare. — Sciri scolare. — Procese verbale ale comitetului Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului român, luate în şedinţa dela 3 şi 9 Iuliu n. — Avis la deschiderea scólei de fete. — Concurs.

„*Meseriaşul român*“ Nr. 13 a apărut cu următoriul sumariu: Ésposiţia din Paris. — Istoricul fundării „Asociaţunei pentru sprijinirea învĕţăceilor şi sodalilor meseriaşi români.“ — Foiţa „Meseriaşului român.“ — Un fiu de rege meseriaş. — Poesie. — Glosa de Eminescu. — Feiurite pentru meseriaşi. — Sciri economice şi industriale. — Multe şi mărunte. — Diverse. — Recepte folositóre. — Glume. — Bibliografie. — Târgurile şi Cursul pieţei Braşov.

Raport general

al societăţii de lectură „Andreiu Şaguna“ la finea anului scolastic 1888/9.

A. In general.

Sub conducerea dlui profesor seminarial Ioan Popescu, societatea de lectură „Andreiu Şaguna“ s'a constituit în şedinţa dela 18 Septembre 1888 în chipul următoriu:

Preşedinte: Dr. Ioan Crişian, prof sem.; vicepreşedinte: Dimitrie Goia, cl. an. III; notariu pentru corespondenţe: David Pop, cl. an. III; notariu pentru şedinţe: Ioan Stroia, cl. an. II; redactor al fóiei „Musa“: Nic. Cărpinişan, cl. an. III; cassariu Ilie Dobrotă, cl. an. I; controlor: Ioan Orăştean, cl. an. III; bibliotecariu: Juga Dionisiu, cl. an. II, vice bibliotecariu: Ioan Paul, ped. c I

Membrii în comitet:

George Enescu şi Aleman Galea, cl. an. III; Petru Popoviciu şi Petru Nicolescu (înlocuit mai târdiu prin Ilie Cristia, cl. an. II) cl. an. II; Corneliu Perşinariu şi Emil Verzea (înlocuit mai târdiu prin Ioan Oltean, cl. an. I., Iuliu Pitic, ped. c. III şi Ioan Rechiţan, ped. c. II.

Societatea, constituită astfeliu, şi a început şi continuat fără întrerumpere lucrările sale, întrunindu se în 19 şedinţe ordinare şi 3 estra ordinare. Dintre aceste şedinţe 13 ordinare şi 2 estraordinare au fost presidiate de dl preşedinte Dr. Ioan Crişian; ér 6 ordinare şi 1 estraordinară de vice-preşedintele Dimitrie Goia.

Afară de acestea societatea a mai ţinut o şedinţă publică festivă, în preséra „St. Andreiu“, întru pia memorie a Marelui Archipăstoriu „Andreiu“ fundatoriul societăţii, cu care ocasiune a resultat un venit curat de 88 fl. 43 cr., ce s'a adaus la fondul societăţii.

Numĕrul membrilor societăţii cu finea anului scol. 1888/9 a fost 85, între cari 82 ordinari, 1 estra-ordinar şi 2 ajutători, anume 54 din cursurile clericale şi 28 din cursurile pedagogice.

B. In special.

In vederea scopului, care este înaintarea pe terenul literar, societatea a luat în discusiune 16 lucrări — parte în prosă, parte în poesie.

Dintre acestea, în urma criticei din comitet şi apoi din societate, s'au îndus în fóia „Musa“, cu totul 12 piese. Elaboratele din prosă, după caracterul lor, aparţin parte teologiei şi literaturei, parte istoriei; ér poesiile parte originale, parte colecţiuni din popor.

In decursul anului s'au declamat 9 poesii de diferiţi autori.

Dintre afacerile administrative ca mai însemnate amintim următórele: s'a pus la cale facerea unui inventariu în tótă regula. Acésta afacere s'a fost trăgănat mai mulţi ani, din causă, că abia în anul de faţă a fost dată posibilitatea arangerei pe deplin a cărţilor şi a stabilirii preţului lor şi a altor obiecte vechi aparţinĕtóre societăţii. O altă afacere administrativă de importanţă a fost arangiarea archivei şi a colecţiunei numismatice, ce în trecut lăsa mult de dorit.

Mai sunt şi alte afaceri administrative destul de importante pentru societate, cari repeţindu-se în fie care an, le trecem aici cu vederea.

Activitatea comitetului.

Comitetul şi-a început activitatea cu şedinţa dto 21 Septembre 1888, alegêndu şi de referinte pe membrul Aleman Galea. In decursul anului comitetul a ţinut XXI şedinţe ordinare şi IV estra-ordinare. Tóte acestea şedinţe, cu escepţiunea a uneia, au fost conduse de preşedintele ordinariu Demetriu Goia.

Comitetul, amĕsurat chemărei sale, a priveghiat mersul afacerilor, îngrijind de îndeplinirea cu acurateţă a concluselor aduse de societate şi întreprindênd toţi paşii necesari la înaintarea mersului spre bine al societăţii. Punctul de căpetenie în activitatea comitetului l'a format censurarea lucrărilor incurse procurarea de cărţi, ţinerea în ordine a bibliotecei şi a tuturor obiectelor de valóre din averea societăţii.

I.

Starea averei societăţii,

1. Biblioteca.

a) Cărţile.

La începutul anului scol. 1888 numĕrul cărţilor bibliotecei a fost de 1604 opuri în 1714 volume şi 308 fascicule. In decursul anului biblioteca a crescut cu 60 opuri în 61 volume, parte donate, parte cumpĕrate, parte şi prin compactarea unor jurnale complete din anul precedent.

Biblioteca numĕră aci 1664 opuri în 1775 volume şi 308 fascicule, la care adăugênd şi cărţile aparţinĕtóre bibliotecei patristice şi anume 45 autori în 59 volume şi 38 fascicule, resultă suma de 1709 opuri în 1834 volume şi 346 fascicule.

Insemnăm aci cu profundă recunoscinţă numele p. t. donatori:

Dela societatea academică „Petru Maior,“ 1 op, 1 volum; societatea academică „România Junĕ“ 1 op, 1 volum; Ioan Popescu, profesor seminarial, 2 opuri, 2 vólume; I. C. Panţu, profesor, 1 op, 1 volum; Dr. D. P. Barcianu, profesor seminarial 1 op, 2 volume; Constantin Dimian, preot gr. or. 1 op, 1 volum; Isidor de Onciul, profesor 1 op, 1 volum; Ioan Bota, învĕţătoriu, 1 op, 1 volum; Ioan Broju, cleric absolut, 1 op, 1 volum; Laurenţiu Tarca, cleric anul III, 1 op, 1 volum; Ioan Simedrea, ped. c. I, 3 opuri, 3 volume; Dimitrie Goia, cleric anul III, 1 op, 1 volum; Emil Verzea, cleric anul I, 1 op, 1 volum; Ioan Oltean, cleric a. I, 1 op, 1 volum; Ioan Cândea, cl. anul II, 1 op, 1 volum; Ioan Moldovan, cl. a. I, 1 op, 1 volum; Ioan Fugătă, cl. a. I, 3 opuri, 3 volume.

Pe banii societăţii s'au procurat în decursul anului 21 opuri în 21 volume; ér prin compactarea jurnalelor, biblioteca s'a înmulţit cu 17 opuri în 17 volume.

Relativ la biblioteca patristică observăm, că aceea se află şi aci tot în starea din trecut şi adecă: 45 autori în 59 volume şi 38 fascicule.

b) Jurnale.

In cursul anului scol. au încurs la societate cu totul 18 jurnale şi anume: „Amicul Familiei“, „Biserica ortodocsă“, „Biserica şi Scóla“, „Candela“, „Convorbiri literare“, „Desceptarea“, „Economia naţională“, „Fóia diecesană“, „Gazeta Transilvaniei“, „Lumina pentru toţi“, „Luminătoriul“, „Românische Revue“, „Scóla şi Familia“, „Telegraful Român“, „Transilvania“, „Tribuna“, „Tageblatt“, şi „Revista nouă“.

Dintre jurnale au fost trei (3) abonate şi anume: „Convorbiri literare“ şi „Revista nouă“ cu preţul întreg; ér „Scóla şi Familia“ cu preţul jumĕtate; tóte celelalte au încurs gratuit.

Valórea în bani a bibliotecei este aci circa de 3341 fl. 29 cr.

2. Cassa.

Averea în bani gata a societăţii la finea anului scol. de faţă represintă suma de: 662 fl. 85 cr.

Intratele din anul acesta au fost de 264 fl. 41 cr., ér eşitele de 179 fl. 53 cr. Venitul curat deci este de: 84 fl. 88 cr.

3. Archiva.

In decursul anului au întrat în archivă 81 acte, care s'au rênduit şi administrat de notariul corespondenţelor.

4. Colecţiunea numismatică.

Acésta s'a înmulţit în decursul anului cu 7 piese donate, representând o valóre de 21 cr., care adaugêndu-se la numĕrul de 146 piese cu o valóre nominală de 9 fl. 89¼ cr., resultă starea colecţiunei numismatice de present de 153 piese cu o valóre nominală de: 10 fl. 10¼ cr.

II.

Sala de lectură.

Precum în trecut, aşa şi în anul de faţă s'a pus la dispoziţia societăţii 2 odăi, una servind drept sală pentru cetit, ér a doua pentru păstrarea dulapurilor cu cărţi şi a altor obiecte.

Valórea în bani a mobiliariului, ce-l posede societatea în present este de 468 fl. 90 cr., ér recuisitele represintă suma de 139 fl. In fine computênd întrĕgă averea societăţii, aceea ni se presintă în suma de 4609 fl. 4 cr.

Acestea sunt momentele mai însemnate din viaţa societăţii cu finea anului scol. present, cari ne-am simţit datori şi acum ale face cunoscut On. public român.

Societatea „*Andreiu Şaguna*“, folosindu-se şi de acésta ocasiune, 'şi esprimă deosebita mulţămită tuturor acelor p. t. domni, cari sprijinesc bunul mers al al afacerilor ei, — de asemenea onoratelor redacţiuni pentru multa bunavoinţă, pe carea le rugăm sĕ o păstreze şi pe viitoriu.

Sibiiu, 29 Iuniu, 1889.

Demetriu Goia, preşedintele comitetului. — *Aleman Galea*, referentul comitetului.

MONITOR. 26

Calendariul săptemânii

9 — 15 Iuliu.

9 Duminecă: Pancraţiu, Ciril, episcopul Gortinei, Andreiu şi Prob. *10 Luni:* 45 Mucenici din Nicopolul Armeniei, Vianor şi Siluan, Apoloniu, 10 mii Părinţi, pe cari prin foc şi cu mórte sîlnică iau dat Teofil episcopul Alecsandriei pentru Isidor preotul, Ioan cuvêntătoriul de Dĕeu. *11 Marţi:* Eufimia, Chindeu, Leon, Marcian, Martiroclis, Nicodim. *12 Mercuri:* Proclu şi Ilariu, Michail Maleinul, Serapion (noul), Andreiu, Faust, Mina, Mamant, Veronica. *13 Joi:* Archangelul Gavriil, Stefan Savaitul, Sarra. *14 Vineri:* Acila, Iust, Onisim, Acila şi Ilariu, Petru (noul), Iracliu. *15 Sâmbătă:* Chiric şi Iulita, Iosif, archiepiscopul Tesalonicului, Lolian.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 9 Iuliu, a VI-a după Rusalii. Octoich şi Mineiu. Tonul al 5-lea. La Utreniă Evangelia Invierii 6.

Loterie.

Mercuri în 17 Iuliu 1889.

Sibiiu: **32 14 83 36 7**

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 16 Iuliu 1889

	Viena	*B.-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	—.—	—.—
Renta de aur ung. de 4%	95.25	100.—
bbligaţiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	112 28	—.—
Obligaţiuni ung. de rescumpĕrarea decimei de vin	99.75	100.—
Obligaţiuni de credit austr.	304.—	304.—
Sorţi de regularea Tisei	126.75	127.—
Obligaţiuni urbariale ung	105.—	105.—
Galbin	5.64	5.62
Napoleon	9.46	9.44
100 marce nemţesci	58.27½	58 25
London pe (poliţă de trei luni)	119.15	119.15

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„Amicul Familiei.“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 ḍi a lunei în numeri câte de 2—3 cóle cu ilustrațiuni frumóse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrali ș. a.; — mai departe tractézá cestiuni literarie și scientifice cu reflecsiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a românilor de pretutindené, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivíḍilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și strĕinătate 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postali.

„Preotul Român.“ Ḍiariu bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni.; — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de $2^1/_2$—$3^1/_2$ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor sciințelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sĕrbători și diverse ocasiuni, mai ales funebrali, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literari; și în urmă tot soiul de amĕnunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibili și în bilete de bancă ori marce postali.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere. —

Tot de aici se mai pot procura și următórele cărți din editura proprie:

Renascerea limbei românesci în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scólă, *sau învĕțături pentru popor*, culese din ḍiariul unui scolariu de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povĕțuirile lui valoróse, are sĕ ocupe un loc de frunte în bibliotecele nóstre poporale. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ḍiariu de scólă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scólei poporale superióre din Câmpeni, va se ḍică, pe când era în al 4-lea an de scólă. În acest ḍiariu se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scólă cât și afară de scólă: o colecție bogată de diferite povĕțuiri primite dela învĕțătoriul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrigire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, națiunalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita sĕ nu lipséscă din nici o bibliotecă poporală românéscă. Opul cuprinde 289 pag. 8⁰. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **„Idealul perdut“** — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoțelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebue sĕ se însóre. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națiunală. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicóra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poesii poporale culese de Ioan Pop Reteganul Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrósa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săténului Român. Cartea III. IV. cuprind materii fórte interesante și amusante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerciu și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scólele poporale de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scólele poporali în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsĕud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrali, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Catechese pentru pruncii scolari din scólele poporale. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesa de Rotenburg de Titu Budu, paroch gr. cat. în Sat-Șugatag, protopopul distr. Mara, adm. Vicarial a Maramurĕșului etc. etc. Ediținea II. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin mórte la victoriă. Comediă într'un act. A. Cotzebuc localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Prețul unui esemplariu 10 cr.

Influința mândriei. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul unui esemplariu 30 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțători și preparanḍi. Broș. I scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvêntări bisericesci la tóte sĕrbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 cóle 8⁰ mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este multmai binecunoscut clerului român, decât sĕ fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învĕțat a-i aprețuí scrierile d-sale pentru însemnata lor valóre literară. Noul tom de predici întrece încă tóte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa, — avênd o notiță istorică la fie-care sĕrbătóre, — care arĕta timpul întroducerei, fasele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sĕrbătóre. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl v. a.

Cuvêntări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mórte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 cóle cuprinde: 8 cuvêntări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mórte, 4 pentru casuri ordinare de mórte întêmplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însĕ mai speciali de mórte, 4 la înmormêntarea ómenilor bĕtrâni, 5 la înmormêntarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mórte speciali; — apoi pe mai bine de patru cóle urméză o mulțime de iertăciuni precedate de o întroducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — mamei dela fii 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorei dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moși, móșe, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoților dela unchi și mătușe, 9 — dela némuri și consângeni mai depărtați, 10 — dela consoți de aceea-și ocupațiune, 11 — dela binefăcĕtori, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvêntări funebrali și iertăciuni lucrate amĕsurat tuturor cerințelor preoțimei fungente la casuri funebrali. — Prețul unui esemplariu spedat franco e 2 fl. v. a.

Cuvêntări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 cóle 8⁰ mare. — Prețul unui esomplariu spedat franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau **concordanțele tradițiunei,** în douĕ limbi — română și latină, tractézá despre primatul bisericei și se estinde pe 22 cóle 8⁰ mare. Scrisă de Jón Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și lăudat și de foile strĕine. — Prețul unui esemplariu spedat franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Iosif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ión Papiu — Acest op, care se estinde pe 11 cóle 8⁰ e fórte acomodat ca premiu pentru cei ce absólvă scóla poporală, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul espedat franco.

Manual catechetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catechetică și metodică în seminariul archidiecesan din Blaș, actualminte vicariu archiepiscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catechetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele reserate de relațiunile și lipsele băeților nostri, ér ceremoniele bisericesci, întocuindu-le cu cele prescrise și usitate în biserica nóstră română. În note se arată și procederea, ce are sĕ o observe catechetul față cu discipulii sei. Acésta scriere are sĕ fie un îndreptariu în mâna catecheților, învĕțătorilor și a părinților la instrucțiunea religiósă-morală, ce au sĕ o dea micilor băeți. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care pórtă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8⁰, avênd mai multe poesii în tecst, — esem- 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumneḍeésca Liturghie, a celui dintru sânți părintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele acelui sânt părinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci fórte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătórei de D-ḍeu urmat de mai multe rugăciuni frumóse. Cu icóne frumóse. Prețul unui esemplariu legat și spedat franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedat franco e 15 cr. 50 esemp. 6 fl., 100 esemp. 10 fl. v. a. [8] 17—50

A se adresá la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania,

unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.

Redactor responsabil: Dr. Remus Roșca. Editura și tipariul tipografiei archidiceesane.